

ROJSTVO, KRST IN BIRMA

A. ANALIZA

- danes veliko prizadevanja za »lahk porod« in »lahko rojstvo«
- prehod iz »paradiža« v materi v »realnost sveta«
- pomen doživljanja rojstva pri starših

1. *Spremenjeni odnosi*

- s porodom iz »gospodične« postane »ženska« in »mati«
- moški iz »soproga« postane »družinski oče«
- skrb za otroka kot povezovalna sila med starši
- možna napetost v zakonu, ker otrok veže mater nase
- nevarnost, da iz »žene« postane zgolj le »mati«
- rojstvo je lahko šok za materino poklicno kariero
- nastanejo nova razmerja med otroki
- pastoralna priložnost za oblikovanje skupine mladih staršev

2. Teženje k »zaželjenem otroku«

- največkrat skrbno načrtovanje nosečnosti
- spolnost včasih le simbolna, drugič tudi »rodovitna«
- zastrtost skrivnostnosti življenja
- če postane nosečnost le še medicinski problem
- »zakonsko« življenje brez poroke
- omejevanje števila otrok
- spremenjeno vrednotenje otrok(a)

3. Otrok v moderni družbi

a. Otroci so danes »dragocenejši«

- otroštvo pridobi na pomenu šele v meščanski družbi
- danes preživijo otroci velik del življenja v šoli
- vedno večja pozornost na (vzgoji in) izobraževanju
- otroci so postali dobesedno »dražji«
- tudi v razvitih deželah je revščina povezana s številom otrok
- vzgoja postaja vse zahtevnejša, zato marsikje beg pred njo
- močnejša emocionalna navezanost otroka na družino
- svet dela: patriarhalen; vzgoja: »patriarhalni matriarhat«
- družinska »zaprtost vase«
- otrokov »jaz« v mnogih primerih močno načet
- vedno večja skrb (in strah) staršev za prihodnost otrok(a)
- »odgovorni« starši (?) znižujejo število otrok

b. Otroci pogosto le »objekti«

- otrok kot izpolnitev materine želje po samopotrditvi
- podobna posesivnost kot pri materialnih stvareh
- otroci kot »objekti« v vrtcih, šoli, internatih...

c. Otroci »motijo«

- motijo v cerkvi, na prireditvah, v supermarketu, v bolnicah...
- otroci se morajo obnašati kot »majhni odrasli« (moda, igre...)
- narašča kriminal, droge, alkoholizem, odvisnost od TV...

d. Izginjanje otroštva škoduje vsej družbi

- ne le otroci nas – tudi mi rabimo njih
- prinašajo vrednote: ljubezen, veselje, preprostost, vedoželjnost...
- družba rabi otroke za svoj obstoj in svojo pravo podobo

4. Osnovna dejstva ob rojstvu

- otroci so lahko tudi nezaželeni
- starši so zaskrbljeni, ali bodo kos vzgojnim nalogam
- nekateri starši preko otrok uresničujejo zgolj svoje želje
- za nekatere je težavna uskladitev lastnih načrtov z otrokovimi potrebami
- ne le sprejem – tudi »odhod« otrok je težak
- rojstvo je večplasten in večpomenski dogodek

A. OBREDI OB ROJSTVU

1. *Stari običaji*

- vedno so bili ob rojstvu pomembni: čas, kraj, vreme, zvezde, potek...

2. Krst kot obred

- ljudje ga pogosto doživljajo zgolj kot ritual
- zanj vlada zaenkrat še razmeroma »veliko povpraševanje«
- pri starših so zelo različni motivi zanj
- prevelika zahtevnost - nevarnost zmanjševanja potrebe po krstu otrok

3. Krst kot zakrament

- med ljudmi je veliko verskega neznanja
- »Obred – ja! Življenje iz krsta – ne!« (*»Krsti in pusti nas pri miru!«*)
- vzpostavitev osebne vezi s Kristusom pri krstu
- s krstom vsak postane tudi član Cerkve
- pričakovanja o »samodejnem delovanju« rituala
- potreben je pouk – vendar: kako in koliko?
- pomen obredja za (župnijsko) občestvo

4. Mistagoška moč zakramenta

- zaupanje v moč zakramenta se hrani iz osebne vere
- dobra zakramentalna kateheza – vendar ne s silo!

B. ODGOVORNA KRSTNA PRAKSA

1. *Krst in religiozna socializacija*

- svoboda pri krščenju otrok
- cilji nove krstne pastorale presegajo socialno dimenzijo
- temeljni pomen »primarne religiozne socializacije«

2. *Nekateri napotki*

- krst naj bo izraz osebne vere in odločitve
- občestvo naj prevzame svojo odgovornost (posebno tam, kjer je ne starši)
- občestvo naj pomaga staršem na poti do osebne vere
- izjemen pomen dobrega pogovora pred krstom
- po možnosti pritegniti tudi ostale družinske člane !
- botri kot zastopniki občestva (to jih namreč pooblašča!)
- v nekaterih primerih možno kolektivno botrstvo (*»parrainage collective«*)

C. DRUŽINA IN ŽUPNIJA

- če je le mogoče, krščenje med nedeljsko mašo
- izogibati se »privatizaciji« zakramentov
- kljub vsemu je krst tudi družinski praznik
- župnijsko občestvo je za kristjana »primarna družina«
- pomenljivo je krščenje več otrok hkrati
- krstni obred mora biti vedno praznovanje za vse občestvo

D. BIRMA IN BIRMSKA PASTORALA

- vloženi veliko naporov v pripravo na birmo

- po birni pogosto (vsaj začasno) »slovo od vere«
- iskanje novih modelov za pripravo, manj za čas po birni
- PZ zelo govori zelo obširno o birni
- na birno je treba gledati v prvi vrsti kot na dopolnitev krsta
- birna naj bi pomenila vključitev v aktivno življenje v Cerкви
- za zavestno vključitev je potrebna lastna odločitev
- aktualna debata o optimalni starosti za birno
- višanje starostne meje primerno samo v povezavi z oblikovanjem občestva